

CULTURA POPORULUI

Prim-redactor: **CONST. CEHAN-RACOVIȚA**

REDAȚIA: Str. Nicolae Iorga 6
TELEFON No. 10/70

Cluj, Duminecă, 4 Iulie 1926

ADMINISTR.: Str. Nicolae Iorga 6
TELEFON No. 16/70

ANUL VI. Numărul 165
Apare în fiecare Duminecă

Înșeninare într-o parte, nor într'alta!

Incontestabil că primejdia cea mare pentru noi, rămâne tot primejdia rusească.

E greu de bănuț că va înceta cândva; își va schimba însă ritmul, marșând susțurii ori coborârșii, după menținutitatea conducătorilor — indiferentă prima de guvernământ — și după simptomele de raporturi internaționale.

Deaceia, singura politică de urmat, este Răsărit, este consolidarea cu orice preț, a unui „perete izolator”. Acest perete pentru noi, e alcătuit din două state naționale Polonia și Ucraina (mai cu seamă Ucraina).

„Aventura” mareșalului Piłsudski — a fost înfățișată în prima fază — în înțelegerea partidelor poloneze, — ne-a dus cu drept cuvânt, pe gânduri. Nu interpretarea prea ortodoxă a unui tratat de alianță, ur fi prilejuit poate din vârsarea de sânge românesc, ci interese imediate și de ordin superior.

Puteam rămânea oare simpli spectatori, când batalioanele roșii și-ar fi prorit parte spre inima Poloniei, când elementele extremiste din republica vecină ar fi reacționat, accentuând astfel spărțura icită în peretele ce ne protează de primejdia rusească?

Din fericire, patriotizmul, cumințenia și exacta tălmăcire a realității politice, de către încercatul ostaș, mareșalul Piłsudski, a înșeninat din nou cerul spre Răsărit. Să nădăjdum că regimul de luminată și patriotică dictatură, ce s'a instituit în Polonia, va înșenna pentru vecina și prietă noastră firească, o eră de adeverată consolidare.

Dacă într-o parte s'a ivit o geună de lumină, alături însă — e vorba de republica ukrainiană, — s'au îngrădărit iarăși nori grei. Stăpânirea sovietică tinde să înăbușe în Ucraina orice scriere de viață națională, iar a cel simțit ferment și luminos simbol, atmanul Petliura, a fost doborât la

Paris de gloanțele giuvaergiuului Samuel, din Smolensk.

Reconstituirea statului național ukrainean, de sine stătător, are pentru noi, o deosebită importanță. Mai cu seamă Ucraina va constitui „peretele izolator” de care se vor izbi năzuințele de expansiune rusească. Procesul de separație dintre Rusia și Ucraina, s'a accentuat în decursul veacurilor, pe măsură ce încercările de rusificare s'au multiplicat și intensificat. Deosebiriile dintre ruși și ucraineni sunt ireductibile și le întâlnim pe întreaga scară, începând cu însușirile trupesti și sfârșind cu cele sufletești. Din pricina acestor deosebiri, ca și a conștiinței de neam, rusificarea începută sub Petru cel Mare s'a continuat cu violență până către sfârșitul războiului european. Procedetele au fost cele clasice: limba rusească în școală, biserică, armată și administrație, oprirea cu desăvârșire a tipăriturilor în limba ukraineană (recunoscută tocmai în 1905 de Academia din Petrograd ca limbă deosebită de cea rusească), rusificarea și desrădăcinarea nobililor și intelectualiilor, acapararea latifundiilor de către polonezi, ruși și germani. Caterina a II-a — „cățeaua”, cum e poreclită în cântecile populare, — cu să completeze măsură, a făcut pe țărani iobagi. Cu toate acestea, poporul n'a fost înșeninchiat, conștiința națională s'a clădit, iar la cel dintâi prilej, ca o încheiere a seriei de răcoade fărâșești, Ucraina, scuturând jugul, s'a constituit ca stat neartănat, luând poziție fățișă împotriva dușmanului secular. Să nădăjdum — și avem tot dreptul să nădăjdum — că mâine, Ucraina, izbutind să scuture jugul sovietic, va renaște pentru a doua oară! Ivirea unei noi Petliura, care să împlinească năzuințele celui dintâi, va înșenna pentru noi adevărata înșeninare spre Răsărit!

Ion Dongoroi

SCRISORI DIN VIENA

— Dela redactorul nostru —

VIENA ROMĂNEASCĂ

E poate un titlu cam îndrăzneț, dar realitatea îl justifică mai mult sau mai puțin. E vorba iarăș de viața românească din Viena, care sub entuziasmul tradițional al societății academice social-literare România Jună, pare a-și fi atins pogeul manifestării prin ultimul concert aranjat la „Hotel Post” de comitetul literar-artistic, în onoarea Parohiei ort. rom. de aici.

Programul, înjghebat în stil mare sub auspiciile tenorului Grozăvescu, membru al Operei din Viena și dirigenta tânărului muzician D. Filaret Barbu, a dat natural rezultatul moral prevăzut. N'am fi îndrăznit însă a ne gândi la un rezultat material defavorabil, pe care l-a avut această manifestare românească de nobilă. Și aceasta e cu atât mai mult regretabil, cu cât venitul fost destinat unui asemenea scop.

Pară biserica regulată și despoiată de fonduri în urma nenorocitului emprumut de război; parohia română se găsește azi într-o situație precară.

„Corul parohiei române”, înjghebat din inițiativa părintelui Ioan Barbu, de d. Filaret Barbu, a înșeninat ca punct priu clasicul concert bisericesc „Heruvichul”, op. 51. Grozăvescu, care prin sobrietatea sa vocală de-un lirism subtil, cunoscută de toată lumea muzicală, — ceceea l-a hărăzit dealftel și un interpret neîntrecut îndeosebi al operelor italiene, — ne-a înșpus în lumea visurilor prin „Vale din „André Chénier” și „Fântâna del West”; asemenea și d-ra Maria Munteanu, cunoscuta soprana dela Opera Populară din Viena, a stors cu vocea-i mlădioasă calitatea muzicală din „Liedul unor Schubert, Brahms și Strauss; iar d-ra Constanța Bădescu, școlaele de canto din Viena și deosebit de priveghetoare tehnica de cântărită în arta coloraturii, cân-

tând arii din Traviata și „Dinorah” și apoi în românește: „Pe sub flori”, de T. Bredeceanu.

D. Septimiu Chirvai, care a câștigat considerația noastră dela prima apariție pe scena vieneză, cu ocazia seratei date de „România Jună” în onoarea artiștilor „Teatrului Național din Craiova”, când promițând prin calitățile remarcabile ale vocii d-sale de bas dramatic voluminosă, s'a impus prin câteva arii de-ale autorilor italieni. De data aceasta d. Chirvai s'a confirmat definitiv prin Cavatina din „Ebreaca”, care l-a așezat în rândul convenit al bașilor de operă.

Nu mai puțin și-au dovedit arta și cântăreții Costopol Aidone d'Etoile prin aria finală din „Gionconda”, „Cei trei țigani” ai lui Liszt și liedul englez „Break O'Day” de Wilfrid Sanderson, precum și tânărul tenor liric Carol Neuman, care a interpretat Aria lebedei din „Lohengrin” și Lieduri din Schubert și Schuman.

Concertul a fost încheiat de Corul parohiei prin „Peste deal” de Vidu, cu solo de bariton executat de basul Chirvai. Este incontestabil, meritul dirigentului, d-l Barbu, care a depus o muncă considerabilă la instruirea corului, năzuindu-se ca și coriștii de naționalitate străină (elevi ai Academiei de Muzică din Viena) să pronunțe cât mai românește. Astfel „Peste deal”, perla corurilor noastre populare, a fost cântată, mulțumită osteneții d-lui Barbu, cu cele mai perfecte nuanțări. Costumele naționale ale coriștilor au fost naturale și cu această ocazie la înălțimea pitorescului lor.

După concert a urmat danț. Hore și alte dansuri naționale, la cari s'au potrivit de minune costumele naționale, te făceau pentru un moment să n'admiți, că ești totuși atât de departe de Țara Românească!

Iată deci, o Viena artistică și... românească!

Gh. Dinteanu

KHAMSIN

În dimineața zilei de 8 Mai, 1926 ne apropiam de Haifa. Cu ivirea zorilor, spre sud, se desenna tot mai bine muntele Carmel, al cărui far îl recunoscusem pela ora 1,30 după miezul nopții.

În prora noastră, în lumina aurorci, aveam farul roșu din Akka ce cu greu se mai putea observa.

Cu viteza redusă, așteptam să se lumineze mai bine ca să ne scoborim spre Haifa unde trebuia să ancorăm. Rada se arăta tot mai clar odată cu primele zori de ziă. Spre Est malul jos și nisipos era bine definit, apoi venea crângul de palmieri și orașul cu luminile uzinei electrice cari singurele mai dăinuiau.

Se făcu lumină deabinelea. Ajunsesem lângă micul dig al portului și zecile de mahoane ancorate cu cari se face descărcarea vasului.

Câteva corăbioare cu două catarge se amestecau cu mahoanele. Sonda comunică opt metri, aruncărăm ancora.

Adierea dimineței începu să se simtă, dar puțin cam neobișnuită; soarele se ridică galben și arzător de după dealurile dela Est. Aerul era când cald când răcoros. Ți-se părea că este gonit de un mare ventilator. Nu știam ce se va petrece, însă toți ne așteptam la ceva nou.

Muștele își făcură apariția dimtr'odată, pare că ar fi adus cineva un roi pe punte.

Năpădrii peste tot, umplură cabinetele, toate sălile dar mai ales bucătăria.

Răsuflarea era greoaie, apăsa ceva peste plămâni de nu le da voie să se umple de aer. Adierea se schimbă în câteva clipe într'un vânt mai tărășor dar cald, ce mereu creștea în intensitate și în căldură. Soarele doar era cu câteva grade mai sus de orizont. Barometrul înregistra o scădere de trei milimetri. Vasul a girat pe ancoră și se așeză cu prora la Est.

Peste o jumătate de oră vântul se transformase în furtună. Văzduhul era plin de o ceață fină, care supăra nasul, ochii, gura. Nisipul dela coastă era spulberat în sus, amestecându-se cu cel adus de vânt de departe, de dincolo de munții din zare.

Căldura bicuia figura și simțeam cum te arde vântul în față și cum te încălzește în loc să te răcoarească. La adăpost de vânt nu se simțea usturimea lui însă căldura te înăbușa. Praful de nisip trecea prin toate crăpăturile și pătrundea oriunde. Coasta se acoperi într-o cea-

Călătorii pe apă

ță gălbuie prin care abia se mai zăreau punctele negre.

„Akka dispără din vedere, Haifa apărea cu totul deosebită. Strănutam mereu din cauza prafului de nisip ce pătrunse în nas, pleoapele usturau când clipeam din ochi. Porii astupați, de pulberea fină cu care era încărcată atmosfera, nu mai transpirau, încât febra începu să fie simțită de toată lumea. În jurul nostru acostaseră mahoanele cu arabii, începând descărcarea vasului.

Agentul voni la bord împreună cu medicul portului.

— Azi este prima zi din an când bate Khamsin, — îmi spuse agentul.

Era vântul care se abate de opt-nouă ori pe an, tocmai din deșertul Arabiei, vântul cel mai periculos în deșert, care bate cu violență și ridică dunele de nisip în aer, trasportându-le tot mai departe. Era vântul pe care arabii îl suportă și îl doresc căci le amintește de deșertul ce l'au părăsit. Distrugător al plantelor și arborilor, căci fiind la temperatură de peste 40 grade, usucă totul în calea sa.

Deoseiri este așa de violent că linia ferată Ismailia—Gaza se acopera de nisip și intrerupe circulația trenurilor, după cum zăpada la noi intrerupe iarna comunicația cu trenul.

Este cel mai de temut vânt pentru toți acei ce îl înfruntă în mijlocul nisipului, departe de oaze.

Acest vânt s'a deslănțuit în timpul marelui război, pe malul canalului de Suez, în dimineața zilei de atac, împedecând să străbata în Egipt, armatele însetate și infomitate ale lui Djemal Pașa ce veniseră tocmai din Constantinopol și străbătuseră deșertul dela sud de Gaza.

Arabii luerau la vas, nepăsători și mulțumiți.

Am intrat pe unul în italienește, ce este vântul acesta.

— Buono, capitano, caldo, buono — îmi răspunse.

Khamsinul bătu până la 4 ceasuri seara, tare de tot, apoi apusul soarelui se liniști, adierea era iar normală. Viețuitoarele, plantele respirau și la fel făceau toți europenii.

Spre seară, la sud se îngrămădeau nori negri.

Plouie însă nu căzu, se sfârșise anotimpul ploios încă din Aprilie. Noaptea trecu calmă.

A doua zi timpul a fost plăcut, atmosfera era limpede, viața își reluă cursul obișnuit.

Lt. Comandor Iosif Rășcanu

Sărbătorirea zilei de 10 Mai, la Paris

— Dela redactorul nostru —

Domnul general Petala, inspector de armată, și directorul ziarului „Cultura Poporului” găsindu-se la Paris în misiune, a organizat pentru ziua de 10 Mai, un pios pelerinaj la mormântul soldatului necunoscut francez, dela Arcul de triumf.

Toți ofițerii români se găseau prezenți la această festivitate, atât cei trimiși în misiuni, cât și cei ce urmează aici cursurile diferitelor școli de perfecționare.

Domnul general Petala a depus o frumoasă cunună, purtând tricolorul românesc; guvernul francez era reprezentat printr'un general, făcând parte din Casa militară a Președintelui Republicei.

Un Tedeum a fost apoi oficiat în biserica românească din strada St. Jean de Beauvais, de către părințele Vasile Radu, la care pe lângă tot corpul ofițeresc în frunte cu d. general Petala, a asistat d. Diamandi ministrul nostru în Franța, împreună cu tot personalul Legației.

Seara, a avut loc în saloanele Cercului interaliat, o masă oferită de d. general Petala, personalului Legației și ofițerilor români. Au luat parte d-nii ministru Cantacuzino, Vintilă Petala și Buzdugan, secretari de Legație, Geblescu, atașat de Legație, precum și persona-

lul consular, atașat comercial; Lt. colonel Niculescu, atașat militar căpitan Georgescu, atașat militar-ajutor maior Dr. Răduțescu, locot. Niculescu, Teodoru, Roman Popescu din Marină, ș. a.

Domnul ministru Cantacuzino a închinat paharul său, în cinstea armatei române, atât de ilustru reprezentată în persoana d-lui general Petala și a elementelor alese ce îl înconjurau.

A răspuns d. general Petala, care într'un discurs călduros, a mulțumit d-lui ministru Cantacuzino, pentru cuvintele sale de laudă; adresându-se apoi ofițerilor, a ridicat paharul său în onoarea Familiei Regale, departe de noi în acest moment, și totuși atât de aproape de inimile noastre!

Emil N. Pavelescu

In slujba literaturii românești¹⁾

Conferința de față (mai mult un apel) pornește dela starea de desconsiderare a literaturii românești la noi, atât în școală unde, din atâtea motive, se învață dinceince mai puțin (dovadă rezultatele slabe ale examenului de bacalaureat de anul trecut) cât și în societate unde mai cu seamă conferințele științifice se țin lanț — în timp ce clasicii noștri n'au ajuns — unii — la a II-a, alții la III-a edițiune, iar revistele literare o duc greu și cu mari sacrificii materiale. Urmările? Scriitorii nevoiți — în paguba literaturii — să-și ia slujbe: editurile (cazul „Culturii Naționale”) silite să înceteze sau să vegiteze. Cu un cuvânt: reaua stare a literaturii noastre — la noi.

De consecințele acestei stări de fapt ne dăm seama dacă avem în vedere — pe deoparte — valoarea intrinsecă a acestei literaturi (care a dat reprezentanți ca Gr. Alexandrescu, M. Eminescu, G. Coșbuc, P. Cerna, Al. Vlahuță, etc., în poezie; I. Creangă, I. L. Caragiale, I. Al. Brătescu-Voinești, în proză; I. Budi-Deleanu, în poezia eroică, etc., nu numai egali, dar adesea superiori corespondenților lor în literatura universală), iar — pe de altă — dacă înțelegem, pe deplin, înțreitul rol de educatoare, de dove-ditoare a sufletului național și de cuceritoare a neromânilor pe care literatura noastră îl joacă.

Deaici: lupta înverșunată pe care această literatură o duce (prin periodice, tipărituri, conferințe, cenacluri, șezători și chiar reclame) spre a se impune și spre a se adânci în ascunzișurile sufletului național.

Deaici concursul pe care îl dă statul care, mai ales în timpul din

urmă, subvenționează și întreține atâtea instituții literare (Editura Casei Școalelor, Institutul de Literatură, Consiliul Litar, diferite periodice, etc). Tot de aici: obligativitatea pe care noua lege administrativă o impune comunelor de a destina din excedentul bugetului anual o sumă precisă care să constituă așa numitul fond cultural, obligațiune impusă, de altfel, de atâtea vreme, și băncilor.

În fine: tot de aici apelul la public de a sprijini — cumpărând și cetind, răspândind și indemnând — cartea românească de literatură. E singurul mijloc prin care ne putem dovedi imediat calitatea de buni fii ai acestei țări.

Paul I. Papadopol

¹⁾ Idei dintr-o conferință ținută cu ocazia festivalului organizat de elevii cl. VIII. a liceului de băieți din Câmpina.

SINGURĂTATE*)

Lui Corneliu Moldovanu

Ce freamăt jalnic se ridică
Din șir de salcii plângătoare
Și ce adormitor plutește
Miresma pomilor în floare.

Pe întinsul văilor, amurgul
Își lasă umbra lui molatic,
Un plop înalt în depărtare
Suspina trist și singuratic.

Cu murmur de izvor, din vale,
Se înalță-o doină fermecată
Și luna plină, s'o asculte,
De după dealuri se arată.

Frunzișul adormit îngână
Ca'n vis povestea lui de soapte
Și singur buciumul mai sună
În trista liniște de noapte.

Al. T. Stamatiad

^{*)} Din volumul de: „Poezii” apărut în Edit. Casa Școalelor și premiat de Academia Română 1926.

In chestiunea coloniștilor macedoneni

Domnule Ministru al Domeniilor.

Desnădăjduiți de mizeria în care își trăse zilele coloniștii macedoneni români din Durostor, îndrăznesc să viu cu o nouă rugămintă, solicitând intervenția pentru salvarea vieții lor și a familiilor lor grav amenințate de foame și tot felul de lipsuri.

Primăvara a trecut și coloniștii nu au fost în măsură să însămânțeze nimic, neavând nici un petec de teren arabil, ci numai terenuri defrișabile și islazuri cari și acestea numai pe alocuri au fost date în primăria coloniștilor.

Cele mai multe familii nici n'au fost încă puse în posesia terenurilor ce li-se cuvin. Inginerii Casei Centrale nu au mai continuat parcelarea vetrelor de sat unde coloniștii ar putea să improvizeze un adăpost provizoriu până când guvernul va putea organiza depozitele de cherestea pentru construirea locuințelor.

Ajutoarele ce constau în grâu pentru întreținerea familiilor până când vor avea recolta proprie, s'au suspendat și coloniștii cerșesc pe toate cărările coaja de mălai cu care d'abia își pot astâmpăra foamea.

Această situație umilitoare pentru coloniști și compromițătoare pentru guvern și țară trebuie imediat remediată prin soluționarea următoarelor cereri:

1. Să se trimită de urgență inginerii Casei Centrale de Improprietărire, însărcinați cu parcelarea vetrelor de sat.
2. Să se ia măsuri ca ajutoarele date de fostul guvern, adică hrana necesară familiilor coloniștilor să nu fie suspendată.
3. Să se găsească mijlocul ca coloniștii să poată face împrumuturi dela diferite instituții de credit pentru a-și putea procura vite și unelte de muncă pentru cultivarea pământului.
4. Să se formeze depozite de cherestea sau să se permită coloniștilor să-și procure gratuit cherestea necesară pentru construcția caselor, din pădurile statului.
5. Să se ia măsuri ca toți cantonierii și pădurarii din acest județ să se recruteze dintre coloniști.
6. Deasemenea toate gârziile comunale sau caraula să fie compuse din coloniști.
7. Să se intervie energic pe lângă Consilieratul Agrieol să pue în posesia terenului convenit orice familie sosită și să dea sămânța necesară pentru semănăturile de toamnă.
8. Locuitorii cărora li-s'au verificat titlurile de proprietate și cari datorese statului treimea prevăzută de legea Dobrogei Noi, să fie obligați să verse de pe acum Consilieratelor Agrieole, recolta culeasă de pe această treime convenită statului.

Avem credința că înaltul guvern va înțelege durerea noastră și va satisface aceste cereri pentru salvarea și buna orânduire a celor mai desnădăjduiți fii ai acestei țări.

În numele coloniștilor din Durostor,

D. Ciotti, deleg. coloniștilor

UN SINGUR SUFLET*)

În vale, pe alee, zâmbește trandafirul
Și ei mergând alene îi mângâie zefirul.
El svelt, cu fața brună, cu ochi care te sorb,
Cu plotele mai negre ca penele de corb —
Și ea subțire, fină, cu mlădieri de floare,
Cu bucele de aur, cu gene viștoare.
Își spun la braț povestea eternă intinerită
A dragostei eterne, — și'n pajiștea înflorită,
În cerul plin de soare, în cântul de izvor,
În toată împrejurimea ei văd iubirea lor.

Al. T. Stamatiad

^{*)} Din volumul „Poezii” apărut în Editura Casa Școalelor și premiat de Academia Română 1926.

CREDINȚA

Duminea a șasea după Rusalii

Evangelia acestei Dumineci e la fel cu cea din Duminea a doua a sfântului post, istorisindu-ne minunata vindecare a slăbănogului din Capernaum. Vă aduceți aminte, frați creștini, cum acest slăbănog avea dorința ferbinte să vadă pe Iisus, și cum, slăbănog fiind, l-au dus vecinii cu patul la casa unde se afla dumnezeiescul învățător. Neputând intra în casă, oamenii au ridicat coperișul și l-au coborât cu patul în fața lui Iisus. Vă mai aduceți aminte apoi, cum Iisus, văzându-l, a citit în sufletul lui, și cunoșcând credința de care este pătruns, i-a zis: Iarătă-ți-te ție pacatele tale! Când unii oameni dușmăni ai lui Iisus au gândit rele în inima lor, Iisus, ca să le dovedească puterea sa de-a ierta pacatele pe pământ, a mai zis slăbănogului: Școala-te, iea-ți patul tău și umbla! Bolnoul s-a sculat și s-a întors vesel la casa sa. Atât el, cât și ceilalți oameni din casa văzând acestea au preamărit pe Dumnezeu.

Iisus a dat slăbănogului îndoița vindecare, tămăduindu-l și trupul și sufletul. Pricina acestei nădădite vindecări, cum v'am spus, a fost credința pe care Iisus a citit-o în inima lui, credința, a carei putere e minunată și nemărginită. Să învățăm așa dar și noi din sfânta Evanghelie de astăzi, a ne împodobi sufletul cu virtutea aieasă a credinței, făcându-ne vrednici ca Dumnezeu să asupra noastră să-și reverse comoarele nemărginitei sale bunătați.

Ce înseamnă a crede? Încei în anii copilăriei am învățat, că a crede înseamnă a socoti că cece ne spune cineva e adevărat. Iar a crede lui Dumnezeu înseamnă a socoti, ca tot ce ne-a spus Dumnezeu este adevărat. Despre Dumnezeu, v'am mai spus altădată că e adevărată vecinie, dreptatea lui e dreptate în veac și cuvântul lui adevărat, prin urmare nici pe-o clipă nu ne putem îndoi în cele ce ni le-a spus Dumnezeu.

De unde cunoaștem noi cecece ne-a spus Dumnezeu? Cine ne învăță cuvintele adevărului dumnezeiesc? Iisus Hristos, fiind pe pământ, a întemeiat biserica sa, dându-i porunca să vestească Evanghelia la toată zidirea, chemând astfel pe toți oamenii la mântuire. Acestei biserici i-a încredințat Iisus comoara cuvintelor lui Dumnezeu, prin urmare, noi trebuie să credem tot ce sfânta biserică ne învață. Trebuie să rămânem credincioși bisericii, căci cel ce se lapadă de biserică, se lapadă de însuși Iisus Hristos. Să nu credem, că vom găsi cuvântul adevărat al lui Dumnezeu și în afără de biserică lui Iisus Hristos. Sunt unii oameni rătăciți, cari lapădându-se de biserică spun, că ei învață adevărul, ei însă au lapădat o parte însemnată a cuvântului lui Dumnezeu, apoi, o însemnată parte a acestor învățături ce ei le propovăduiesc e greșită. Iisus Hristos a întemeiat numai una singură biserică, pentru-că adevărul numai unul poate fi. În fațta acestei biserici a lăsat pe apostoli și pe urmașii lor, căci numai către aceștia a zis: Iată, eu voi sunt în toate zilele, până la capătul veacului.

Învățăturile bisericii sunt întemeiate pe sfânta scriptură și tradițiune.

Sfânta scriptură e o carte mare, care cuprinde în sine o mulțime de alte cărți și în cari citim o însemnată parte a cuvântului lui Dumnezeu. Se împarte în două părți, în cărțile legii vechi și cărțile legii noi.

Cărțile legii vechi s'au scris înainte de nașterea Domnului nostru Iisus Hristos și ne arată felul, cum Dumnezeu a purtat grija de oameni în acest timp, pregătindu-i pentru primirea Mântuitorului. În cărțile vechi găsim și o mulțime de învățături ale înțelepților și prorocilor.

Cărțile legii noi s'au scris după nașterea Domnului Iisus Hristos și cuprind viața Mântuitorului, precum și o parte a învățăturilor lui. Tot între cărțile legii noi sunt și epistolele sfinților apostoli, pe cari ei le-au trimis creștinilor din diferite cetăți și ținuturi, tâlcuindu-le învățăturile lui Iisus Hristos, precum și o carte a sfântului apostol Ioan, numită Apocalips, în care ne arată cum va fi sfârșitul veacurilor.

Cărțile sfintei scripturi au fost scrise de oameni, e adevărat, dar oamenii aceștia au fost simți, drepti și nepatați. Ei au fost însuși de Dumnezeu, ca să nu greșească, prin urmare, învățăturile sfintei scripturi nu pot să cuprindă decât adevărul. La sfârșitul evangheliei sale sfântului apostol Ioan ne spune, că Iisus a făcut și învațat și alte lucruri, cari nu se cuprind în cărțile sfinte. Cărțile sfintei scripturi nu cuprind așadar întreg cuvântul lui Dumnezeu. Apostolii au propovăduit însă și învățatura cea nescrisă a lui Iisus Hristos, prin graiul viu. Această învățatura s'a păstrat la creștinii cei dintâi din neam în neam, iar mai târziu, s'a scris în cărțile sfinților părinți, în hotărârile sfintelor sinode și în cărțile de slujbă bisericăsească. Învățatura lui Iisus Hristos, păstrată în acest chip, se numește tradițiune. Iată izvoarele cuvântului celui viu al lui Dumnezeu.

Fără să aibă credință, nimeni nu se poate mântui. Iisus Hristos, a spus numit apostolilor săi, că cel ce va crede și se va boteza, mântuit va fi, iar cel ce nu va crede, osândit se va. Credința noastră trebuie să fie puternică și statornică, așa încât nimica să nu o poată clădi. Așa a fost credința celor dintâi creștini, a martirilor și a sfinților, cari mai bucuros și-au dat viața decât să-și lapede credința lor întru Iisus Hristos.

Credința, bine înțeles, trebuie să o arătam și în afără, prin semne și prin fapte. Semnul creștinului adevărat e cel al sfintei crucei, prin care în același timp mărturisim și credința noastră în Dumnezeu cel în trei persoane. Prin acest semn mărturisim credința în sfânta biserică și în toate împrejurările vieții. Acela cari propovăduiesc învățături greșite, cum sunt „pocăitii“, au lapădat acest semn, dovedind și în acest chip că credința lor nu este cea adevărată.

Credința o mai mărturisim și prin fapte, după cuvântul sf. apostol Pavel care ne spune, că credința fără fapte moartă este. Ce folos este dacă cineva ar zice că el crede în Iisus Hristos, dacă faptele lui sunt potrivnice legii lui celei sfinte?

Sunt unii oameni, cari cred în lucruri neadevărate, în farmece, desăntece și în câte altele. Credințele de acest fel sunt însă neadevărate și deșarte. Creștinul bun, crede numai învățăturile sfintei sale biserici.

Iată, frați creștini ce este și cum trebuie să fie credința noastră! Prin această credință ne vom mântui și noi, ca și slăbănogul din sfânta Evanghelie de astăzi. Să alegem așadar pe bunul și milostivul Dumnezeu, ca să întărească credința noastră, ca astfel, statornic fiind în credința cea întru Hristos să ne facem vrednici a ne împărtăși bogăția darurilor sale.

Cu prilejul încheierii anilor școlari, se face adesea observațiunea că roadele școlii primare n'ar fi tocmai cele așteptate. De aci aprecieri asupra învățătorilor, asupra activității lor, aprecieri mai mult sau mai puțin întemeiate. Vor fi cuprinzând și ele un șmăbure de adevăr, dar cauzele slăbirii rezultatelor școlii primare, — credem, — mai trebuie căutate și în altă parte, nu numai în puțină stăruintă, pe care unii învățători o depun pe unele părți. Astfel:

a) Pregătirea și starea sufletească a învățătorilor nu corespunde în totul rostului și muncii lor.

b) Școala actuală nu poate da cele mai bune rezultate — și

c) Unele organe de control nu corespund muncii lor.

Acetcea sunt — separarea noastră — cauzele mai de căpetenie, datorită cărora roadele școlii primare de astăzi nu sunt cele potrivite vremii de acum.

Se știe că școlile normale prin felul cum sunt organizate în prezent, nu pot da cei mai buni învățători. Insuficienței lor pregătiri i se mai adaugă o stare sufletească prea puțin fericită, care își are rădăcinile adânc în mediul social în care viețuiesc, în mentalitatea post-belică — de ale cărei roade nefaste suntem cu toții convingși — și în tota apreciere a muncii și retribuției lor.

Întritor la școala actuală, se știe că e o școala steamp: „Școala tradițională“, datătoare de învățatura teoretică și abstractă și numai între răspunde nici cerințelor vremii, nici cerințelor păreți ai clasei, nu mai corespundim psihologiei copilului; zice d-l profesor Nisipeanu într-una din lucrările sale. Cece sunt preocupări de buna îndrumare a școlii noastre primare, știu că afirmățiunea aceasta nu poate fi nici măcar discutată.

O mai bună pregătire sufletească a învățătorilor, cât și ruperca cu școala actuală — de tipiceală și abstractă — cer însă o mai îndelungată experimentare de metode; aci schimbarea nu se poate face dintr'odată.

Deși nu e natural să te gândești la îmbunătățirea mijloacelor de control atâtea vreme cât n'ai învățători pregătiți și răsplățiți cum trebuie și cât n'ai cea mai bună școală, găsesse totuși cu această îmbunătățire a supraveghietorilor școlii, se poate face cu mai multă ușurință și mai repede, decât punerea pe alte baze a pregătirii învățătorilor și a școlii primare de acum. Cred că prin bunele îndrumări ale acestor organe de control s'ar măsura relele efecte ce decurg din nepregătirea sufletească a multor învățători și dintr'o școală care nu corespunde psihologiei reale a copilului.

Dar, pentruca aceste organe de control să fie cu adevărat potrivite scopului urmărit, trebuie — pe cât posibil — riguros selecționate, trebuie — adică — s'o rupem hotărât și definitiv cu trecutul.

Funcțiunea de organ de control a fost — și este și în prezent — un post politic, dat cutărui sau cutărui partizan de idei — drept răsplătă pentru priosul de... voturi adus partidului cu ocazia alegerilor — sau dat, însăfârșit, vreunui care are ruda cu trecere la Ierusalim...

Vă să zică numirea organelor de control nu are azi nici o legătură cu școala, — dar are una strânsă cu politica — din care cauză e un adevărat noroc când se întâmplă — și e adevărat că se întâmplă uneori — ca printre cei numiți astfel să se găsească și elemente destoinice. Dar pentru bunul mers al învățământului trebuie ca toate organele de control să fie elemente destoinice. Ori, actuala numire a lor, nu asigură acest lucru. Ba dimpotrivă, nu cei mai buni zurbagii politici, nici cei mai de ispravă agenți electorali pot fi cei mai de seamă învățători. Nu fac nici o aluzie, nu vreau să jinesc pe nimeni, dar când spun acestea, scotese că spun adevărul și adevărul nu trebuie să supere pe nimeni, deci nici pe cei cu musca pe căciulă...

Pentru prestigiul nostru de luminați ai neamului, pentru bunul mers al școlii și pentru a fi cât mai de folos milioanei de săteni pe cari trebuie să-i scoatem din igno-

Selecționarea organelor de control în învățământul primar

ranța în care se găsește, trebuie să avem în fruntea noastră pe acei — și numai pe acei — ce merită să stea în frunte. Dar pentru aceasta ei nu trebuie să mai fie în funcțiune de ideile politice pe cari le au, ori nu le au, nici de partidele — tot politice — în care sunt înregimentați și nici, însăfârșit, de rudele pe cari le au ori, — eventual, — și-le procură la locurile sfinte, ci trebuiesc selecționați.

Mijloacele de selecționare de mai jos nu vor fi cele mai bune, dar — ncontestabil — sunt de preferat criteriilor politice de azi.

Alegerea. Învățătorii conjudețeni ar alege prin vot secret pe cei mai capabili dintre ei. Mijlocul acesta însă, dacă nu este bazat pe cea mai curată sinceritate, nu prea este de recomandat. Cel ales astfel, va simpatiza cu cece l'au ales — drept mulțumită pentrucă l'au votat și pentrucă să-i mai voteze și altădată — și va persecuta pe cei cari i-au fost potrivnici ori va căuta ca să-i câștige și pe aceștia. Așa că — și într-un caz și în celalalt — învățământul ar suferi și ar suferi din toate punctele de vedere.

Concursul ar fi mult mai bun și mai sigur decât cel dintâi. El ar consta dintr'un așa examen, încât cel ales să fie în adevăr bine pregătit și în toate direcțiile. În acest caz, candidații pentru ocuparea posturilor de organe de control, ar putea fi desemnați de chiar colegii lor — din cei cunoșcuți ca oameni ai datoriei și cu activitate serioasă la bază — însă numărul celor recomandați astfel ar fi mai mare — bunăoara de trei-patru ori, decât numărul locurilor ce trebuiesc ocupate. Cei desemnați, ar trebui să fie — pe cât posibil — din cece au luat înaintarea, intrucât la aceștia — trecând mai multe examene — se presupune o pregătire mai temeinică. În ce ar consta acest examen și cum s'ar ține, nu e locul să intrăm aci în amănunte, dar ar fi un examen de așa natură, încât fiecare să fie cântărit în justa lui valoare.

Într-un alegere, fie prin concurs, fie, însăfârșit, prin orice alte mijloace, scopul trebuie să fie punerea ca organe de control a celor mai aleși dintre aleși, pentrucă să știu că aceștia merită în adevăr să te inspecteze și să-ți dea îndrumări, nu ca acum — ca și până acum, când cel inspectat era prea adesea superior celui ce-i făcea inspectia... Aceasta e o adevărată răsturnare a valorilor și dacă răsturnarea valorilor n'ar merge în viața politică (ba încă cum!) apoi în învățământ n'are ce căuta. Avem datorie de a nu lăsa să se cuibărească în învățământul germani producători de boală și descompunere.

Cu organe de control în adevăr destoinice, s'ar mai împuțina și amozitățile dintre învățători, intrucât fiecare inspectat, va fi apreciat cât mai aproape de adevărata lui valoare, nu ca azi, când — foarte adesea — procesele verbale, — cari au în cap „Azi, luna cutare...“ și în coadă „Ni se vor trinite grabnic atâtea copii!“ — cuprind simple păreri de multe ori mai mult decât discutabile, ori cari n'au altă valoare decât cea a incasării copulului... Învățătorul trebuie înfățișat așa cum este — și nu mai așa — lucru pe care nu-l poate face oricine și cu atât mai puțin organe de control cu merite politice.

Realizarea celor de mai sus stă în mâinile noastre și numai în ele. Pentru aceasta trebuie însă să ne lepădam de interesele și ambițiile personale și mițele — căci ele sunt vrednice numai de oameni mițeli, — ci să ne înălțăm gândul și acțiunile spre orizonturi mai curate, mai dumnezeiești, căci cel mai mare interes al nostru trebuie să fie bunul mers al școlii poporului, și numai acesta...

C. N. Dărvărescu, inv.

ABONAMENTUL

Pe un an 250 de lei. Pentru săteni, învățători, profesori, preoți, studenți, meseriași și muncitori 200 lei pe an.

Abonamentul se plătește înainte; se face abonamente și pe o jumătate de an.

Pentru instituții financiare, biblioteci, cluburi și localuri publice abonamentul este 400 lei. Pentru sprijinitorii foaiei minimum 500 lei.

La meserii băeți români!

Moșii și strămoșii noștri au murit cu dorul de a se vedea între hotarele firești ale neamului românesc. Din tată în fiu a rămas această nădejde și acest ideal sfânt: Unirea tuturor românilor.

La ce străbunii noștri au visat, părinții voștri conduși de spiritele și îndemmurile lor au realizat. Azi graiul dulce al limbii românești răsună liber dela Nistru până la Tisa. Prin eroismul și vitejia lor la Mărășești și Mărășești s'au rupt pe veci lanțurile sclăviei. Hotarele vechi impuse cu forța de neamuri străine au dispărut. Voi cari azi părăsiți băncile școlii nici nu le mai cunoașteți, sunteți fericți învățând de a cunoaște noi dușmanii neamului, cum învățăm noi odinioară, ei pe eroii neamului cu trecutul lor plin de glorie, cari au luptat pentru prosperarea și eliberarea neamului românesc de sub sclăvia popoarelor străine. Azi voi salutați pe revizorul școlilor și în satele voastre. Mulți dintre voi părăsiți băncile școlii primare, urmând ca să frecventați numai școala de adulți. Unii dintre voi, ai căror părinți sunt bogăți și dispun de mult pământ, vă veți duce în școli la oraș sau rămâneți la coarțele plugului și deveniți economi, dar ce veți face voi copii săraci ai neamului, voi cari sunteți cu sutele de mii, căci poporul român e spornic, dar durere e sărac. Voi veți rămâne și pe mai departe în țara voastră servitori ziuași, lucrând ziua și noaptea pentru un codru de păine cum au făcut-o strămoșii voștri? Ei dragilor mei erau condamnați să fie iobagi, slugii stăpânilor de eri, căci porțile orașelor erau închise pentru dânșii, sub țaranului român putea, numai banii lor erau buni pentru oraș. Azi sunteți liberi și aveți dreptul la o viață mai cinstită, mai omenească, cum o au și celelalte popoare.

Fiecare dintre voi a avut prilejul să vadă câte un oraș, unde părinții voștri își cumpără cele trebuitoare gospodăriei și familiei. Ați văzut oamenii dela oraș cum sunt de bine îmbrăcați și hrăniți. Cea mai mare parte dintre aceștia sunt maeștri și comercianți, dar nu sunt ro-

mâni. Banii noștri cei mulți intră în punga străinilor, cari nu-și crează de servitori și muncitori a lucra din greu, ci îi dau la mese și negot, căci câștigă mult, de 10-20 mai mult decât un ziuaș sau muncitor dela sate. Oare noi românii avem drept la o viață mai fericită și la un trai mai omeneșc în țara noastră?

Ar fi o greșală de neertat a conducătorilor neamului, dacă v'ar să și mai departe în mizeria de azi. Am avut prilejul să văd o expoziție de lucruri manuale la școlile de mare și am constatat, că mulți dintre voi dispuneți de un talent deosebit în lucrurile manuale și ar păcat ca talentele voastre să fie grupate la sate.

Gândiți-vă băeți la viitorul nostru și rugați pe părinții voștri să deie la meserii și negot.

Căutați și vedeți chiar în satele voastre cum trăiesc meseriași și gustorii, cari durere toți sunt strășii. Ei și-au ales partea mai ușoară traiului, iar pentru voi e lăsat grea muncii, stăruitul pădurilor, pășunilor, caprelor, vitelor și mizeria.

În timpul liber de vară rugați părinții voștri să vă lase măcar o la oraș, să cunoașteți viața de oraș, să vedeți cum se zidesc palate cum se fabrică mașini și automobile și cum se fac mobile, oglinzi, vâmente, ghete și alte lucruri trebuicioase, dar cu regret numai de mizeria.

Plecați deci la meserii și negociați săraci de pe coastele săracioase ale țării, veniți la oraș să facem ale noastre, veniți ca să vă țărziu să le stăpâniți.

Veniți și bateți ferul nostru nicovala noastră și cu ciocanul nostru. Oricine dintre voi se hotărăse a se face meseriaș, își voiește bine său și al patriei.

Tărie sufletească și voință, băeți, și vom ajunge la țintă. Nu fi demni de a stăpâni țara, dacă lăsa câștigul numai străinilor.

Toți aceia, cari doresc să îmbrăseze meseria sau negoțul să se adreseze subsemnatului.

Ștefan A. C. Vulpe

TIMIȘOARA, Piața Tepeș-Vodă

Sfaturi pentru un sfârșit de an școlar...

Domnilor,
Doriți cu tot dinadinsul ca începutul atât de frumos de școală pe care îl vedem aici, în comuna d-v., să ajungă în curând un măreț așezământ cultural?
Răspunsul îl văd pe fețele d-v. vesele, în numărul d-v. mare, în stăruitoarea d-v. prezență — aici, lângă copiii d-v. și profesorii lor. Cum se poate ajunge la această țintă?
Desigur: prin numeroase mijloace. Dintre toate nu le uitați însă pe acestea două:

1. Părinți, corespondenți, rude și simpli cetățeni străngeți rânduile, faceți front unic și închegați-vă împrejurul școlii care nu e numai a d-v., a celor de azi — dar a tuturor generațiilor ce ne vor urma — a întregului nostru neam care are nevoie de cetățeni luminați și de propagandiști culturali hotărâți.

2. Dupăce veți fi realizat această solidaritate (pe drumul căreia cu bucurie, constat, că pășiți) mergeți mai departe și puneți-vă toată încrederea în dascălii cari — cu mari riscuri și sacrificii — vin din București în fiecare zi să vă lumineze copiii. Aveți încredere deplină în ei — în priceperea și judecata lor de a vedea și de a răsplăti, în notele, recompensele și pedepsele lor și iubiiți ca pe aceia, cari fac pentru copiii voștri ceia ce nu puteți să faceți. Iubiți-i fără umbră de interes: nu fiindcă, întâmplător, veți fi având copii mai buni sau fiindcă îi vor fi protejind — dar pentrucă așa poate răsplăti un bun părinte pe acela care-i face copilul om. Nu-i huliiți și nu vă amestecați în meseria lor — cum nu îngăduiți ca alții să se amestecă în a voastră.

Nu mai așa veți face ceia ce urmăriți: un liceu de frunte la Buftea. Să trăiți!

Paul I. Papadopol.

și la meserii băeți români!

Ar fi o greșală de neertat a conducătorilor neamului, dacă v'ar să și mai departe în mizeria de azi. Am avut prilejul să văd o expoziție de lucruri manuale la școlile de mare și am constatat, că mulți dintre voi dispuneți de un talent deosebit în lucrurile manuale și ar păcat ca talentele voastre să fie grupate la sate.

Gândiți-vă băeți la viitorul nostru și rugați pe părinții voștri să deie la meserii și negot.

Căutați și vedeți chiar în satele voastre cum trăiesc meseriași și gustorii, cari durere toți sunt strășii. Ei și-au ales partea mai ușoară traiului, iar pentru voi e lăsat grea muncii, stăruitul pădurilor, pășunilor, caprelor, vitelor și mizeria.

În timpul liber de vară rugați părinții voștri să vă lase măcar o la oraș, să cunoașteți viața de oraș, să vedeți cum se zidesc palate cum se fabrică mașini și automobile și cum se fac mobile, oglinzi, vâmente, ghete și alte lucruri trebuicioase, dar cu regret numai de mizeria.

Plecați deci la meserii și negociați săraci de pe coastele săracioase ale țării, veniți la oraș să facem ale noastre, veniți ca să vă țărziu să le stăpâniți.

Veniți și bateți ferul nostru nicovala noastră și cu ciocanul nostru. Oricine dintre voi se hotărăse a se face meseriaș, își voiește bine său și al patriei.

Tărie sufletească și voință, băeți, și vom ajunge la țintă. Nu fi demni de a stăpâni țara, dacă lăsa câștigul numai străinilor.

Toți aceia, cari doresc să îmbrăseze meseria sau negoțul să se adreseze subsemnatului.

Ștefan A. C. Vulpe

TIMIȘOARA, Piața Tepeș-Vodă

Sfaturi practice

Apă contra căderii părului

Rpt.
Alcool lavandulae
Alcool rectific. câte 100 gr.
Tra Jaborandi
Chinae 20 gr.
Kali nitrici
Formol 0.02 gr. 50
Acid salicilic 1 gr.
Rpt.
Kali nitrici 0 gr. 20
Pilocarpin muriatic 0 gr. 50
Formolof 0.02
Eter depurat 20 gr.
Acid acetic conc. 2 gr.
Spirț lavandulae 25 gr.
Alcool 90° 250 gr.

Apă de dinți

Rpt.
Acid timic 0 gr. 25
Acid benzoic 3 gr.
Tra Eucalipt 15 gr.
Alcool 100 gr.
Ol. menthae 0 gr. 75
Rpt.
Ol. Cinamomi 1 gr.
Ol. Cariophyl 2 gr.
Ol. anis. 2 gr.
Ol. menthae 8 gr.
Tra Benzoe 8 gr.
Tra Garcie 8 gr.
Tra Coccinela 80 gr.
Acid salicilic 15 gr.
Alcool 80° 940 gr.

Dr. A.

Veniți toți cu obolul voștru

0 acțiune 200 de lei, plus 20 cheltuieli de fondare. Până acum subscris suma de 148.440 Bani pe acțiuni înaintați la Banca „Albina“ din Cluj.

În același timp faceți-ne și cunoscut câte acțiuni ați subscris și ce bani ați versat la Banca „Albina“ când trimiteți la Banca, bani pentru Societatea de acțiuni „Cultura Poporului“.

Suma până la 2 acțiuni se pune integral la Banca. De la acțiuni în sus întâiul vărsământ la Banca e de 30% din suma acțiunilor subscrise.

Zece sfaturi de igienă pe săptămână

1. Nu vă așezați la masă înainte de a vă spăla mâinile cu apă caldă și săpun, alcool sau sublimat corosiv 1%.
2. Nu luați înainte de masă aperitive și mai ales lichieri s'au tuică.
3. Nu mâncați lucruri fierbinți, vă stricați și dinții și stomacul.
4. Nu vă grăbiți. Mâncați pe îndelete și mestecați bine.
5. Nu citiți și nu vorbiți în timp ce mâncați.
6. Nu întrebuițați în timpul mesei decât apa minerală prescrisă de medici.
7. E un obicei periculos să dați câinilor și pisicilor să vă lingă farfuriile.
8. Mâncărurile prea sărate, prea piperate sau acriturile sunt periculoase.
9. După masă stați puțin trântiți în pat. Nu cetiți și nu lucrați nimic.
10. O plimbare de vre-o jumătate oră după aceea nu strică.

Septimiu Popa

Ani raii agricoli in Basarabia

Locuitorii basarabeni, timp de 3 ani, au avut a trece prin grele nevoi. In anul 1923, ogoarele au fost lipsite de ploile trebuincioase, ceiaze a adus oarecare pagube agriculturii.

In anii 1924—25 li s'au dat ajutoare de catre Stat, incurajare prin a le procura seminte pentru samanturi de toamna cu preturi mai reduse, prin Bancile populare.

S'au facut samanturi din belsug pentru acoperirea pierderilor din anul trecut; insa blestemul lui Dumnezeu iarasi cade tot pe capul lor.

Din nou nu au fericea ca ogoarele sa le fie udate de ploii cari sa satisfaca cerintele samanturilor.

Cad ploii sau in timpul efectuării lucrărilor de insamantare, zădărnindu-le astfel, sau in timpul culeserii puținelor recolte ale plantelor ce au fost mai mult rezistente arșitei soarelui și aduc din nou stricăciuni agriculturii și mai însemnate.

Sărăcește complet pe bunul gospodar basarabean de altădată.

Il fortează de ași vinde și puținul avut rămas in gospodărie, strâns de-atăta vreme, pentruca să-și poată cumpăra alimente pentru întreținerea familiei slăbită de foame. Gospodarul își vinde vitele, uneltele de muncă, pe sume prea mici și rămâne mai zdrobit materialicește decât in vremea foametei din 1917 și 1918.

Insă nu numai atât. Anul 1926, după felul cum se prezenta la început, dădea speranțe că va putea

reface starea de plâns a acestui obiduit, și supune pe bietul agricultor basarabean la alte sfortări de a-și reveni in fire.

El își ipoteca pământul sau casa, singurele bunuri ce mai are, pentru a putea face alte samanturi care să-i dea puțința, a putea rezista cu întreaga familie, măcar până la noul an agricol.

Dar zicala că: „Ziua bună de dimineață se cunoaște“, a dus in adâncă greșală toată lumea basarabeană.

Din luna Aprilie cad ploii aproape regulat la răstimpuri de câte cel mult două săptămâni. In ultimul timp cad ploii, din două in două zile, torențiale, uneori insoțite de grindină și furtuni cari cauzează alte pagube agriculturii.

Satele, in majoritate de pe malul Nistrului, au fost terenul grindinei. A căzut grindină in cantități destul de mari, stricând astfel samanturile pe suprafețe întinse, rupând mugurii vițelor de vie, distrugând livezi de pomi roditori, descoperind case, cu un cuvânt, cauzând cele mai mari stricăciuni la toate in calea ei, lăsând astfel locuitorii mai săraci decât cum au fost.

In multe județe, torenți mari formați de ploii din cauza configmației terenului, au cauzat și mai însemnate stricăciuni.

In cursul lor au inecat viței, pașări.

Pagubele au fost prea mari.

Const. C. Stanislav

O școală model

Duminea, 17 Iunie, am avut fericirea să asist la serbarea de fine de an cu care noul gimnaziu „Principele Barbu Stirbey“ din comuna Buftea (Ilfov) și-a încheiat activitatea și o mărturisese, am rămas profund impresionat. Petruca totuși rândurile de față să nu treacă drept simple amabilități, subsemnatul să grăbește să facă o declarație: in calitate de membru al corpului didactic am avut ocaziunea, in decursul unei cariere de mai bine de 10 ani, să văd destule alte festivalități de acioasă natură; să le organizez pe unele, să le judece pe altele. Niciodată, însă n'am avut o satisfacție mai vie, mai naturală, mai întreagă și mai nouă decât in cuprinsul acelei zile in care o întrecere de forte reale, sănătoase și diferite înzestrate, mă făcea să mă gândesc la valoarea educativă a acelei instituțiuni in care numărul repetenților s'a oprit (la 3 clase cu 144 de elevi) la . . . 7.

Cât de multă silință și-au dat daseșlii acestui gimnaziu (in frunte cu conducătorul lor profesorul C. Dinu) se vede din acest rezultat imbucurător, dar pe deasupra: din numărul mare de premii și destinațiuni (la studiu, la desemn, la sărituri, la alergări, la dansuri, la desomnii geografice, la declamațiuni, la lucrul de mână, etc) și încă din frumoasa serbare de fine de an (cu întreceri sportive, cu expoziție, cu festival) pe care a știut-o bine organiza. Se vedea peste tot ochiul atent al directorului, un cunoscut organizator cultural, cum și concursul larg și dezințersat al colaboratorilor lui.

In asemenea împrejurări și fără să uităm două loasoae pe care această instituțiune le-a putut aduce prin ridicarea elementelor dela țară și cultivarea maselor (Inființare de secțiuni subsecțiuni de-ale „Ligii Culturale“) e dela sine înțeles de-că sprijin sufletesc sunt astiel de instituțiuni, conduse in mod atât de hotărât de astfel de oameni in comunele noastre suburbane sau deadreptul rurale. Ele contribuie in mod simțitor la valorificarea avutului nostru național (singurul pe care nimeni nu ni-l poate prucepeți): comoara nesecabilă a sufletului românesc.

Paul I. Papadopol

Vin din poama socului

Cine are soc mult in grădina poate să facă o încercare in felul următor: Fructele coapte de soc se adună într'un vas in care turnăm apă peste ele, până la aceeaș linie cu fructele. (Câte fructe atăta apă). Arestecătura astfel căpătată o punem la fier, clocotindu-o ca o jumătate de ceas. Fiertura o strecurăm prin sită și mustul căpătat il lăsam să se răcească. In mustul răcit punem zahăr. Acest sirop il mai clocotim bine, cam un sfert de ceas. Zeama răcită o turnăm într'un butoi, unde începe să fiarbă in curând, ca mustul de struguri. După inecatarea fierberii, astupăm bine butoiul și-l așezăm la loc statornic.

După două luni avem un vin de soc tot așa de limpede ca și vinul de struguri, și bun, să-ți lingi buzele. Vinul de soc, limpezit, se trage in sticle și se păstrează ca toate vinurile.

Știrile Săptămânii

Toți cititorii noștri au datoria să răspundă această foaie cât mai mult. Numai așa se va putea consolida presa românească cinstită și vom putea, în adevăr, să ne bucurăm de roadele scrișului mai presus decât patimele politice. Faptele trebuie să se afirme și pentru aceasta se cere ca tot mai mulți sprijinitori să se aboneze la „Cultura Poporului“. O presă puternică e îndrumătoare spre progres a neamului nostru, și cetățenii conștienți trebuie să înțeleagă aceasta.

CAMERA de Comerț din București a acordat un fond de un milion lei pentru Fundația „Ferdinand I“ dela Valenii de Munte.

DUMINECĂ 27 Iunie, la Piatra-Neamț, s'a desvelit busturile celor dintăiu doi profesori: Ion Negrea și Calistrat Hogas, cari acum 57 ani (1869) au pus bazele gimnaziului dela Piatra-Neamț, precum și a lui M. Stamat, directorul decedat acum in urmă.

D-NA COLONEL Maria Cristodulo Georgescu din Galați, dându-se drept vice-președintă a soc. „Mormintele Eroilor“, a încasat dela Banca de Secont de acolo, numeroase sume de bani din fondul depus spre fructificare de către societate.

Fapta descoperindu-se, președintele societății, d. general Marin Ionescu, a reclamat parchetul care a ordonat arestarea d-nei Georgescu. S'a stabilit că d-na Georgescu a încasat dela Banca de Secont suma de 170.000 lei, și că a făcut și diferite colecte in oraș.

Arestarea hoției a făcut senzație mare in Galați.

DUMINECĂ 27 Iunie, la Piatra-Neamț, s'a desvelit busturile celor dintăiu doi profesori: Ion Negrea și Calistrat Hogas, cari acum 57 ani (1869) au pus bazele gimnaziului dela Piatra-Neamț, precum și a lui M. Stamat, directorul decedat acum in urmă.

Tot in acea zi prima promoție de bachelauriați ai liceului seria 1900, și-a serbat 25 ani dela absolvire.

IN COMUNA Cimișeni din Basarabia stăna oilor este așezată într-o golie din mijlocul satului. Într-o noapte din săptămâna trecută o haită de lupi au năvălit in sat și au atacat stăna. Sătenii, prinzând de veste, au sărit cu pari și cu furci de fier să-și apere oile. Lupta cu fiarile prin întunec a fost fioroasă. Oamenii strigau, câinii făceau tărăboi cumplit și vuia satul ca de prăpăd. Până să poată fi alungați, lupii au sfâșiat 20 de oi și 10 câni.

LA SĂLIȘTE (Ardeal) s'a cumpărat o casă, care se va folosi pentru adăpostirea bătrânilor nepuțințioși și săraci. Pentru cumpărarea acestei case d-l ministru al sănătății a dăruit suma de 500 mii Lei.

IN COMUNA Cimișeni din Basarabia stăna oilor este așezată într-o golie din mijlocul satului. Într-o noapte din săptămâna trecută o haită de lupi au năvălit in sat și au atacat stăna. Sătenii, prinzând de veste, au sărit cu pari și cu furci de fier să-și apere oile. Lupta cu fiarile prin întunec a fost fioroasă. Oamenii strigau, câinii făceau tărăboi cumplit și vuia satul ca de prăpăd. Până să poată fi alungați, lupii au sfâșiat 20 de oi și 10 câni.

LA SĂLIȘTE (Ardeal) s'a cumpărat o casă, care se va folosi pentru adăpostirea bătrânilor nepuțințioși și săraci. Pentru cumpărarea acestei case d-l ministru al sănătății a dăruit suma de 500 mii Lei.

PERSONELE cari au subscris până acum acțiuni la societatea pe acțiuni „Cultura Poporului“ sunt rugate să înainteze banii la Banca „Albina“ din Cluj.

NICI NU-I vine omului să creadă, și totuși este așa. In armata franceză, care s'a luptat in Maroc împotriva lui Abd-el-Krim, se află mai mulți români, dintre cari unul a cerut ziarul „Universul“ dela București și l-a predat apoi și soților săi de arme. Iată și numele acestor români: Seb. Ghinescu de fel din Câmpulung sergent furier, sergent Rădulescu de fel din gara Omer, sergent Chisăliță din Galați, caporalul Paul de fel din Craiova, caporalul Nohy sas de origină din Sf. Gheorghe, și legionarul Baziliu de fel din București. Toți aceștia au fost propuși pentru decorația „Crucea de război“ și acuma, după sfârșitul războiului, vor fi împroprietăriți, fie in Maroc, fie in Algeria.

INTR'UN orașel din Dalmația a fost zilele trecute o ploaie foarte ciudată. Ciudățenia s'a arătat după încetarea ploii. Anume, atunci s'a văzut că tot pământul, casele etc. erau roșii, ca și cum ar fi pline de sânge. Lucrul a fost talmăcit așa, că vântul a adus cu ploaia și cenușe dela vulcani (munți din cari iese foc), care cenușe e de culoare roșie.

NICI NU-I vine omului să creadă, și totuși este așa. In armata franceză, care s'a luptat in Maroc împotriva lui Abd-el-Krim, se află mai mulți români, dintre cari unul a cerut ziarul „Universul“ dela București și l-a predat apoi și soților săi de arme. Iată și numele acestor români: Seb. Ghinescu de fel din Câmpulung sergent furier, sergent Rădulescu de fel din gara Omer, sergent Chisăliță din Galați, caporalul Paul de fel din Craiova, caporalul Nohy sas de origină din Sf. Gheorghe, și legionarul Baziliu de fel din București. Toți aceștia au fost propuși pentru decorația „Crucea de război“ și acuma, după sfârșitul războiului, vor fi împroprietăriți, fie in Maroc, fie in Algeria.

A FOST arestat de către poliția Timișoarei măcelarul Giesser Carol, care a fost prins tăind doi câini din carnea căroara a fabricat apoi mezeluri puse in consumație publică. D. comisar Atanasie Guțu, șeful serviciului detectivilor cercetează cazul de aproape și a întreprins o razie la toți măcelarii din Timișoara pentru a vedea dacă nu se mai găsește și alți criminali de soiul celui arestat.

NOI ROMÂNII suntem deocamdată săraci in toate. Banii noștri, fiind foarte ieftini, nu ajung pentru cumpărarea din străinătate a atâtor trebuințe. Avem și noi tot ce ne trebuie, dar puțintel. Iată de pildă câte aeroplane au țările străine. Rusia are 1453, Franța 1242, Anglia 636, Italia 1146, iar Japonia 580. Cu un cuvânt toate celelalte țări, și mai ales Rusia, se înarmează până'n dinți, așa că nici noi nu mai putem sta cu mâinile în sân, oricât de pașnici am fi dela fire.

IN TINUTUL Cahrvuel din Iudia, era un leopard (o fiară sălbatică sângeroasă și cumplită), care vreme de cinci ani a pustiit 125 oameni și un foarte mare număr de animale. In sfârșit acest leopard a fost împușcat de căpitanul englez Corbet după două luni de urmărire.

LA POȘTA Centrală din Capitală s'a descoperit fraude in suma de 500.000 lei comise de funcționarul Anghel Păunescu. Acesta trimetea mandate pe adrese fictive, apoi tot el încasa valoarea indicată in ele.

IN ORAȘUL Lewwood din Anglia, femeia plugarului Amand Reinold a cumpărat un pește, in stomacul căruia a găsit un inel de aur. Prețul pietrii scumpe ce impodobește acest inel se ridică la suma de 100 mii lei.

LA POȘTA Centrală din Capitală s'a descoperit fraude in suma de 500.000 lei comise de funcționarul Anghel Păunescu. Acesta trimetea mandate pe adrese fictive, apoi tot el încasa valoarea indicată in ele.

IN ORAȘUL Lewwood din Anglia, femeia plugarului Amand Reinold a cumpărat un pește, in stomacul căruia a găsit un inel de aur. Prețul pietrii scumpe ce impodobește acest inel se ridică la suma de 100 mii lei.

BRODERIA ALBISY
Clinică de păpuși
Articole de toilette, mărunțisuri și depozit de ciorapi.
Cluj, Calea Victoriei No. 10

DOUA ACȚIUNI la „Cultura Poporului“ se plătesc in întregime; dela două acțiuni in sus, primul vârsământ este de 30 la sută din suma subscrisă.
Banii se vor înainta la Banca „Albina“ din Cluj. O acțiune costă 200 de lei plus 20 lei cheltuieli de fondare.

Societatea pe acțiuni „Cultura Poporului“

Vedem că avem presă puternică și nu-i a sufletului curat românesc; vedem că avem întreprinderi mari financiare și economice și sunt ale ne-prietenilor; vedem că industria și comerțul sunt fagure de miere pentru toți străinii; — și totuși majoritatea românilor se indelectricește cu naționalism sentimental in loc să treacă la muncă asiduu și rodnică.

Trăim in vremea faptelor. La finanță străină, să o punem a noastră; la capitaluri străine, ale noastre românești; la întreprinderi de tot soiul, asemenea; la presa de bulevard, presa de idei și la cultură străină cultura noastră proprie întemeiată prin școli, instituții științifice, și atâtea.

„Cultura Poporului“ a pășit la înființarea unei societăți pe acțiuni cu acelaș nume, cu scopul înfăptuirii unui Cotidian românesc, și'n afară de luptele politice de partid. Capitalul societății e de 2 milioane lei.

O acțiune costă 200 de lei. Acei cari pricip binefacerile unei asemenea instituții sunt rugați să contribuie cu obolul pușin ce-l au, — căci picătură cu picătură, se adună marea.

Avem nădejde în oamenii de bine și de fapte, căci tot se mai găsece în această țară.

La fiecare acțiune se adaugă 20 lei cheltuieli de fondare. Banii se varsă la Banca „Albina“ Cluj. Numele acționarilor se vor publica în fiecare număr.

Suma din urmă Lei 145.800
D-l Dem. Dașoveanu-Carpen, Dolj 2 acț. Lei 440
D-l Ștefan Preda, Detroit Mig. America 10 acț. Lei 2200
Total Lei 148.440

CONDUCĂTORII BĂNCII POPULARE „CUZA VODĂ“ DIN COMUNA ZBEROIA, JUD. LĂPUȘNA

EPITROP V. LUPU, PAROH-PREOT LUCA GORCEAC, PRIMAR GR. LUPU, CĂNTĂREȚ E. NAGACERSK, VASILII KEȘCO, VASILII LUNCAȘ, KIRICĂ URȘU, NICHIFOR TESLER, IOAN SAJIN, NICOLAI SPĂNU, ION GLIGOR ȘI PETRU NICOLAU

VIATA DIN BUCOVINA

La 26 Martie a. c. corul liceului de stat No. 1. „Aron Pumnul“ din Cernăuți a aranjat in sala „Teatrului Național“ un concert in folosul elevilor sărmani dela acest liceu. Programul acestei producțiuni școlare a fost minunat.

Pentru acest concert d. prof. de muzică Sava Arbore a format într'un timp relativ foarte scurt (d-sa funcționează la acest liceu abia dela 1 Septembrie 1925) un cor de 300 elevi și eleve, cor care fiind bine disciplinat incurând va deveni o față a Cernăuților, ba a Bucovinei întregi.

Pregătirile pentru acest concert au fost incredințate unui comitet de acțiune mai restrâns compus din directorul liceului d. Gh. Palamarescu ca președinte și profesorii M. Ieșan, T. Huțan, E. Scalat, S. Preliceanu, S. Arbore și Vl. Nichitovici ca membri și cari cu cel mai desinteresat devotament au muncit pentru buna reușită a acestei producțiuni școlare. Față de d. prof. Arbore, care a avut situația cea mai grea, atât colegii lui cât și elevii coriști și-au arătat cea mai profundă recunoștință pentru munca depusă, oferindu-i colegii o prea frumoasă baghetă de abanos și argint, iar elevii o admirabilă cunună de lauri.

Venitul de pe urma acestui concert a fost de 41.645 lei dela care sumă trăgându-se cheltuielile in suma 21.386 lei 50 bani rămâne venit curat frumoasa sumă de 20.258 lei

50 bani, sumă ce a fost predată spre administrare comitetului școlar al liceului cu menirea ca să servească de prim fond pentru crearea unei orchestre și unei fanfare a liceului „Aron Pumnul“.

Meritul deosebit al d-lui prof. S. Arbore consistă evident in faptul că d-sa într'un timp atât de scurt a fost in stare să creeze un cor atât de bun, atât de puternic și atât de bine disciplinat, care urma cu precizie și cea mai mică nuanțare voită de dirigent; dar și mai mare merit are d. Arbore că a fost in stare să creeze acest cor fără ca învățământul regulat să sufere cătuși de puțin.

Trebuie însă numai decât relevat și marele interes care l'a desvoltat indeosebi directorul liceului, care a ținut de datoria sa să asiste aproape regulat la repetiții cât și a membrilor întregului corp didactic, care și-a făcut chestie de onoare ca producțiunea publică a liceului să fie la înălțime.

Printre-o colaborare străină și in cea mai deplină bună înțelegere se pot obține rezultate admirabile și dovada aceasta ne-a dat-o de astădată liceul „Aron Pumnul“ din Cernăuți.

A. B.

S'au subscris până acum **148.440 lei** Acțiuni pentru „Cultura Poporului“

Cu orice prilej. acei cari vă doare înfrângerea presei românești, arătați la prietini, la toți, că in Ardeal sunt: Două cotidiene românești înghițite de 29 cotidiene minoritare.

Săteni, cărturari dela sate, cu banii voștri ași zidit școli de milioane, zidiți și un mare cotidian românesc la Cluj, de unde să se imprăștiie duhul și aspirațiunile noastre curate naționale.

VIATA DIN ARDEAL

Din Arad
Revista „Salonul Literar“ de sub conducerea poetului Al. T. Stamatiad, și-a încetat aparatiia. Știrea ne-o aduce ultimul număr din această revistă, cu care își încheie un an de aparatiie absolut regulată. In toate cele 12 numere ale „Salonului Literar“ poetul Stamatiad a reușit să înscrie numele a peste 30 de colaboratori, printre cari remarcăm pe cele a d-lor: Bogdan Ducea, D. Nanu, T. Vianu, E. Lovinescu, I. Minulescu, Perpesciuc, V. Demetrius, Emil Isaac, A. Cotrus, M. Romanescu, M. Solacolu, M. Celarian, etc.

și toți căși sunt adunați se spală. Apoi merg acasă și urmează joc până la strigatul cinstelor. După cinstele se pune cina și după cina se duc nunii acasă și se sfârșește nunta.

Ioan Tenche-Gârda

Din Rudăria
Am mai scris de mulțorii in „Cultura Poporului“ despre viața culturală din comuna noastră, mișcare care astăzi zămbeste ca razele soarelui la începutul primăverii, dând cele mai frumoase speranțe.

Este vorba de d-l Comandor C. Mănescu, care din R.-Sărat, vine să pue temelia unei avăzărte societăți culturale într'o comună din Valea Almăjului.

Imprejurarea a făcut ca in vacanța Sf. Paști d-l V. Nemiș Inv. in susnumita comună să facă cunoștința d-lui Comandor și să amintescă despre munca ce am început, spre a pune temelia unei societăți culturale aici. D-l C. Mănescu, a ajutat pe d-l învățător la alcătuirea statutelor și a făgăduit că va ajuta cum va putea mai bine la ajungerea frumosului nostru ideal.

Mare ne fu mirarea și nespusă bucuria când cu data de 25 Mai a. c. primim o scrisoare dela d-sa in care ne înștiințează că prin poșta ne trimite 34 volume pentru biblioteca societății. Citez câteva rânduri din scrișoarea d-lui in cari se oglindește dragostea ce hrănește pentru românii din ținuturile alipite:

„Vă trimit 34 volume. Unele din aceste cărți sunt de valoare și convin a se păstra in bibliotecă.

Le dau cu drag și nimeni de acolo să nu se mire de astă mică dărnicie a celor din regat, oi mai curând să crează in iubirea noastră frățoasă; iubire pentru care am suferit împreună cu ei și ne-am dus țara până la marginea prăpăstiei“.

Intreaga comună cu peste 2400 locuitori, mulțumește d-lui Comandor din suflet, și roagă pe bunul Dumnezeu să-i fie călăuză nedepărtată. Numele-l va fi rostit cu sfîntenie de acești români din munții și pădurile dela granița sârbească, cari după un secol de chinuri sub stăpânirea trecută, găsece un frate din vechiul regat care nutrește cele mai frumoase interese pentru ei.

Gavrila-Popânzălești

Intreg ansamblul Operei Române din Cluj, a desoinis in orașul nostru și dela prima reprezentație „Aida“, succesele devin din ce in ce mai mari, preschimbandu-se in sârbătoriri nemai văzute. Printre soliștii întâlmim numele cântăreților: Lya Pop, M. Nastasescu, Apostolescu, Ujșoiu, G. Căldăraru, ș. a.

Am mai scris de mulțorii in „Cultura Poporului“ despre viața culturală din comuna noastră, mișcare care astăzi zămbeste ca razele soarelui la începutul primăverii, dând cele mai frumoase speranțe.

Din Căpăt (Banat)
Duminică, in 2 Mai, s'a căsătorit orfanul de război Dimitrie Crăsnicu din Căpăt cu d-ra Sofia Aramă din Hodoș.

Dimineața au venit după mirii cari erau d-l Luțian Todorescu și Ioan Costane având ca vizitiu pe d-l Ioan Măgăt și ca stegar pe d-l Ioan Tenche, ca paznicioi mireșii pe d-l Ioan Crăsnicu și pe d-l Lazar Grasu. Veniud ei cu mirii, au plecat cu 11 trăsuri in Hodoș.

Ajunșând in Hodoș au seos mireasa și au urmat 3 ore joc. După asta am plecat îndărăt la Căpăt. Aici a urmat iarăș joc in localul casei și in timpul acesta se pune un lanț in ușă și jos o farfurie cu apă iar un om pzește să nu intre nimeni până nu plătește la ușă.

Jocul miresei se face așa: un paznic ia mireasa și o joacă. Atunci alt țaran pune bani, ia și el mireasa și o joacă; altul tot la fel urmează și mai departe până când vine mirele, plătește și el și scoate mireasa din joc. Unul la banii și li dă miresei. După jocul miresei la ora 1 se pune cina, după cina urmează joc până când se duc nunii acasă.

A doua zi dimineața la ora 10, nuntașii au venit iarăș după nunii și ajungând la casa mirelui au urmat jocul, apoi pleacă nunii împreună cu mirele, mireasa și cu mult popor la fântâna peste drum de biserică, cu un ciubar, au seos apă

Am mai scris de mulțorii in „Cultura Poporului“ despre viața culturală din comuna noastră, mișcare care astăzi zămbeste ca razele soarelui la începutul primăverii, dând cele mai frumoase speranțe.

Intreg ansamblul Operei Române din Cluj, a desoinis in orașul nostru și dela prima reprezentație „Aida“, succesele devin din ce in ce mai mari, preschimbandu-se in sârbătoriri nemai văzute. Printre soliștii întâlmim numele cântăreților: Lya Pop, M. Nastasescu, Apostolescu, Ujșoiu, G. Căldăraru, ș. a.

Am mai scris de mulțorii in „Cultura Poporului“ despre viața culturală din comuna noastră, mișcare care astăzi zămbeste ca razele soarelui la începutul primăverii, dând cele mai frumoase speranțe.

Intreg ansamblul Operei Române din Cluj, a desoinis in orașul nostru și dela prima reprezentație „Aida“, succesele devin din ce in ce mai mari, preschimbandu-se in sârbătoriri nemai văzute. Printre soliștii întâlmim numele cântăreților: Lya Pop, M. Nastasescu, Apostolescu, Ujșoiu, G. Căldăraru, ș. a.

Am mai scris de mulțorii in „Cultura Poporului“ despre viața culturală din comuna noastră, mișcare care astăzi zămbeste ca razele soarelui la începutul primăverii, dând cele mai frumoase speranțe.

Intreg ansamblul Operei Române din Cluj, a desoinis in orașul nostru și dela prima reprezentație „Aida“, succesele devin din ce in ce mai mari, preschimbandu-se in sârbătoriri nemai văzute. Printre soliștii întâlmim numele cântăreților: Lya Pop, M. Nastasescu, Apostolescu, Ujșoiu, G. Căldăraru, ș. a.

Am mai scris de mulțorii in „Cultura Poporului“ despre viața culturală din comuna noastră, mișcare care astăzi zămbeste ca razele soarelui la începutul primăverii, dând cele mai frumoase speranțe.

VIATA DIN BASARABIA

Moldova de peste Prut, economică.

Problema culturii semințelor fiind la ordinea zilei în Basarabia, printre specialiștii basarabeni în chestiuni de agricultură se agită de multă vreme locia înființării unei grupări organizate a selecționarilor din Basarabia.

„Buletinul agricol“, ce apare la Chișinău, ocupându-se de problema organizării „uniunii selecționarilor din Basarabia“, arată cum cele mai multe din țările europene după ce au isbutit să sporească recolta cantitativ, întrebându-se în acest scop cele mai perfecționate metode de știință agronomică, au purces apoi la îmbunătățirea calitativă a produselor recoltate. America și Rusia atribuie cea mai mare atenție chestiunii selecționării semințelor și obțin rezultate uimitoare.

În privința aceasta însă provincia basarabeană a rămas mult în urmă ca și în privința înființării metodelor tehnice practice în gospodăria locală. Această stare de lucruri se datorează faptului că agricultorii basarabeni nu cunosc deloc sau destul condițiile economice, naturale și tehnice necesare pentru o bună producție a semințelor. Prin urmare toate eforturile specialiștilor agricoli de aici s'au îndreptat aproape exclusiv în direcțiunea încurajării agriculturii basarabene, ca aceștia să se ocupe mai intens și cu mai multă trageră de inimă de producția materialului de sămânță, de care se simte atâta nevoie în Basarabia.

În rezumat „Buletinul“ insistă mai cu seamă asupra uniunii selecționarilor din Moravia (Cehoslovacia) care ar putea servi drept model. Uniunea va avea misiunea să grupeze în jurul ei pe acel gospodari cari se interesează de ridicarea agriculturii basarabene la un nivel superior, să adune mijloacele materiale necesare, să obțină credite avantajoase pentru angajarea instructorilor specialiști, să organizeze stații pentru clasificarea semințelor și — ce e mai principal — să pue din primul moment la dispoziția membrilor un teren fixat într-o localitate potrivită scopului și inventarul viu și mort necesar pentru producțiunea semințelor.

În vederea recoltei abundente de fructe ce se anunță în Basarabia, Camera de Comerț din Chișinău a convocat zilele trecute o importantă conferință la Chișinău a exportatorilor de fructe din întreaga provincie. Conferința a discutat problema intensificării exportului fructelor și precum și măsurile ce trebuie luate în acest scop. Din discuție s'a constatat că cauza principia care contribuie la stagnarea exportului este următoarea: Calitatea inferioară a fructelor basarabene exportate, provine din faptul că ele sunt prea de vreme culesse, așa că devin improprii transporturilor și conservării îndelungate. În al doilea rând ele sunt insuficient selecționate, din care cauză varietățile superioare își pierd valoarea și sunt clasificate laolaltă cu fructele inferioare din alte țări. Față de această stare de lucruri, conferința exportatorilor a luat o serie de măsuri menite să aducă folos intensificării exportului și anume:

Producătorii vor fi obligați să nu culeagă rodul înainte de a fi bine coapt, se va înființa o comisiune locală compusă din specialiști pentru a face expertiza fructelor puse în vânzare. Misiunea acestei comisiuni va fi în primul rând de a veghea ca fructele exportate să fie de bună calitate. Deoarece consemnarea fructelor proaspete este dificilă, se va cere guvernului să pue la dispoziția exportatorilor de fructe vagoane cu precădere.

Se va cere micșorarea taxelor de export la nucii și altele.

Bursa de cereale și mărfuri din Chișinău, într-o ședință avută zilele acestea, a hotărât o serie de măsuri represive contra acelor mișcări neoficiale cari își exercită profesiunea lor în mod clandestin în dauna producătorilor agricoli. S'a discutat și chestiunea înființării unei secții de vinuri și fructe pe lângă Bursa Chișinău, în scopul de a reglementa acest comerț atât de important vieții economice din Basarabia.

Camera de comerț din Chișinău a intervenit pe lângă ministerul de Industrie și Comerț, cerând modificarea regulamentului intern al oboarelor din Basarabia în sensul dea introduce în competiția acestor oboare și vânzarea de furaje.

Din jud. Cetatea-Albă

În majoritatea comunelor sau dat în curtea cimitirelor, de către primării, mese în cinstea eroilor morți pentru patrie.

La Șagani a întrecut așteptările. Remarcăm munca primarului.

În comuna Cămeic a căzut piatră în greutate de un fund (400 gr.) pociuinind striațiunii.

Populația sărăcită, de taxele luate de așa zisele birouri de expediție în Brazilia, este disperată. Se cer măsuri pentru salvarea lor și drastice măsuri pentru acele birouri cari iau derutat.

Soția învățătorului Ionescu din comuna Tuzla, satul Bezimenca I, a avortat opt copii gemeni.

Învățătorul Ivan Bobernaga din Șagani, a cerut elevilor bani pentru funii de sărituri, în schimb cu aceste funii leagă vaeile.

Tot acest nenorocit refuză să dea cărți copiilor, decât în schimbul serviciilor, făcute de părinți.

În ziua de 16 Mai a. c., a avut loc la Nouă Suliți ședința cercului cultural „Alex. Donici“, care s'a terminat cu o frumoasă petrecere.

În ziua de 17 Mai doi țigani nomazi, au tăiat cu cuțitele copiii Emilian Martin din com. Spasca jud. Ismail, apoi au dispărut cu cei doi cai ce îi păzea copilul.

Const. Ghețu

Din Zbîroaia (Lăpușna)

Încă de mult timp, de comun acord cu organele didactice și administrative, societatea culturală „Junimea“ din Zbîroaia și părințele Luca Gorcoac, au luat inițiativa ca în ziua de 9 Mai să serbeze sădirea pomilor cu satele Zbîroaia și cătuna Balaurești la pădurea Zbîroaia.

În dimineața acestei zile toți sătenii, școlarii din satul Zbîroaia, societatea culturală „Junimea“ s'au strâns în fața primăriei de unde în frunte cu d-șoarele învățătoare Iulia Prilucebi, Olga Nagacerschi, cu d-l Iav. Anifoi, cu drapelul societății și cu muzică au porbit spre locul de plantare, însoțiți fiind și de primarul Grigore Lupu și de notarul Petru Artenov.

În pădure, la locul de serbare sădirea arborilor, au fost întâmpinați de către șeful ocolului silvic „Prut“ d-l inginer N. Stanescu împreună cu brigadirul silvic C. Druer și câțiva pădurari din apropiere precum și preoții Luca Gorcoac, Alexandru Serghier și o mulțime de oameni din satul Balaurești.

S'a oficiat sfințirea apei și locul de plantare, precum și teudem despre ploii.

După oficierea serviciului religios părintele Luca Gorcoac a vorbit despre însemnătatea sădirei pomilor. În urmă a luat cuvântul d-l inginer silvic Nicu Stanescu, care a vorbit despre importanța padurilor din punct de vedere general și importanța lor din punct de vedere special pentru Basarabia.

A vorbit despre devotarea conștiinței silvice de masse populare și a făcut un mic istoric al sărbătorilor „Sădirei pomilor“ în țările străine și în țara noastră. După aceasta s'a procedat la plantare, întâi plantând câte un pueț de glicie fiecare școlar. S'a plantat 400 pueți de glicie. În timpul plantării muzica a întonat cântece și în urmă după o mică gustare luată în pădure s'a întins o horă la care s'au prins cu toții.

A. S.

BIBLIOGRAFIE

A apărut în editura „Cartea Românească“:

„Povestea vorbei“ volumul I. de Anton Pan. Prețul 45 lei.

Biblioteca agricolă populară No. 33, „Despre sămânță și semănat“ de Ioan G. Botez, profesor de agricultură. Prețul 5 lei.

Biblioteca Agricolă populară No. 34, „Pepinierea de pomi roditori“ de D. I. Ștefănescu. Prețul Lei 5.

Biblioteca Agricolă populară No. 35, „Boliile viemilor de mătăsă“ de N. Roșianu, inspector agricol. Prețul 5 lei.

Cețiți și răspândiți

„CULTURA POPORULUI“

Tiparul Tipografiei „Vlata“, Cluj, Strada Regina Maria 38.

Presă despre noi

Întă ce scrie revista „Gândul Neamului“ din Chișinău, despre ziarul nostru:

Nu există în țara românească o publicație similară, care să meargă pe un drum mai bun, mai hotărât și mai cinstit ca foaia săptămânală din Cluj „Cultura Poporului“.

Inchegarea ei înseamnă un eveniment fericit pentru poporul, către care puțin s'au îndreptat așa cum se apropie paginile acestei minunate gazete. Știm cu toții că forța pământului nostru o întregesc sătenii, marea masă a țărănilor, dar căți se străduiesc s'o lumineze și să-i apere cu dragoste dezinteresată drepturile, nădejdie? Le îmbibăm mințile și le otrăvim sufletele cu politica deșertăciunilor și a promisiunilor atâțătoare, pentruca să le câștigăm otrăndele unor voturi inconștiente. În schimb nu le dăm nimic sau dacă le dăm „ceva“ apoi atunci acel „ceva“ nu e aproape niciodată lumină, știință, orientare culturală, sufletească.

Dar vremea prinde a lua înfățișări blagoslovite pentru lumea noastră de jos. „Cultura Poporului“ este una din aceste manifestări. A face educația cetățenească a populației dela țară, a-i înlăni puterile și sprijini aspirațiile, a-i lumina taina lucrurilor și înălța sufletul prin iubire, iată opera măastră ce vine s'o înfăptuiască „Cultura Poporului“. Și aceasta fără umbra tulburătoare de spirite a politicii de partid, fără scopuri meschine, fără sfori, cu capetele în mâinile interesatilor. Cam ciudat pentru țara noastră unde totul se reduce la politicianism, dar o ciudățenie plină de înalt adevăr.

Admirăm această publicație în care pe lângă multe adevăruri găsim în cronici simple — tremurând sufletul îndurerat al săteanului — unde întâlnim jalea unui om cinstit și luptător român ca diaconul cuvios Zmochina, dela biserica din com. Suseni, județul Orhei Basarabia, care după ce-a luptat pentru înființarea unui cămin cultural și a înzestrat comuna cu o bibliotecă fotostore, prin aceasta și-a ridicat mai tarziu biestemul așa zisilor „intelectuali“ de acolo. „Și-au pus ochiul drăcesc pe mine“, zice părintele „ca să mă distrugă ca moșar și să mă las de ceace pentru ei este sare în ochi“. Pacostea pe capul părintelui știți de ce-a căzut? Pentruca Sf. Sa ca un bun creștin „a împins, după multă trudă căciuna unui vreu cu 100 m. de parte de Sf. biserică“ și pentruca nu cere altceva decât „dacă nu suntem răspâtiți moralmente cu nimic, cel puțin să fim în pace de a luora și cultiva pe această cale, propășirea poporului moldovean dintre Prut și Nistru“. Ai dreptate părinte, că multă voință și răbdare îți trebuie ca să poți suporta toate acestea din partea celor nealunși de nimeni și care nu se sfioșoși totuși de a suge și distruge tot ce este stânt și cinstit în Basarabia.

Dacă ne gândim la publicația din Ardeal, apoi ne gândim și eu durere că Basarabia n'are și ea răbojul unde să-și însemne ce-i apăsași și prigonii taina gândurilor, unde sulete ca venerabilul părinte Zmochina să-și găsească aparare și încurajare.

Dacă ne gândim la publicația din Ardeal, apoi ne gândim și eu durere că Basarabia n'are și ea răbojul unde să-și însemne ce-i apăsași și prigonii taina gândurilor, unde sulete ca venerabilul părinte Zmochina să-și găsească aparare și încurajare.

Tiparul Tipografiei „Vlata“, Cluj, Strada Regina Maria 38.

PANTALONI TENNIS
COSTUME de PÂNZĂ
SACOURI de LUSTER
la
M. NEUMANN
Cluj, Piața Unirii 14
No. 108

Coafor de dame
Cel mai mare magazin în toate specialitățile
IULIU MUȘA
Cluj, Str. Memorandului 10.

Cele mai bune și mai eficiente
BICICLETE ȘI MAȘINI DE CUSUT
se pot procura în condițiile cele mai favorabile la firma 105-11-3
ASZTALOS
Cluj, str. Nicolae Iorga No. 2.

OPTICA
Str. Universității No. 1
Cea mai modernă prăvălie pentru articole de optică. Repara ochelari cu cele mai efine prețuri. Magazin de Articole spitalicești, de gumă, bandaje etc. Comenzile făcute prin postă se trimit imediat.

FABRICA DE ARTICOLE ARGINTATE
„TACĂMUL“
s'a mutat în str. N. Iorga 11-a.
No. 59 perm.

ARON LAZAR
CROITOR CIVIL ȘI MILITAR
Prețuri modeste, servește prompt și conștincios
Cluj, Strada N. Iorga 2
24-52-5

Mat bine ca ori și unde se servește la
Baia Elisabeta
Băi de abur, de o a d d, duș, etc.
CLUJ,
Str. Călugărețelor (pe Someș).

NOVOTNY
TIMISOARA

TELEFON 105. Nr. 28-12-2
RADIO
ALEXI ȘI VASS
ING. DIPL.
Aparate de recepțiune și emisiune etc. marcă Americană, Germană, Engleză, Svedeză etc., etc.
Lămpi de recepție. Accumulatori speciali, Kit-uri complete pentru construcție. Instrucțiuni practice și teoretice gratuite. Desemne de construcție.
Atelier și laborator pentru montare și reparațiuni.

Intreprinderea de Instalațiuni Electrice a orașului Cluj
Atașată Uzinelor Electrice
CLUJ, Calea Regele Ferdinand No. 30.
E X E C U T Ă :
Instalațiuni electrice de înaltă și joasă tensiune pentru iluminat și forță motrică, montări de tot felul de motoare, transformatoare și aparate electrice rebobinaj și reparațiuni în mod radical. Stațiune specială: de verificat contoare electrice cari se și repară și instalează din nou
Depozit de lămpi electrice, material de instalațiuni, piese de schimb, etc. etc.
Planuri, proiecte, oferte și devize. Efectuate de specialiști la cerere

„FONCIERA“
Societate Anonimă de Asigurări Generale Cluj.
Primește în condițiuni avantajoase și cu prime moderate asigurări contra: incendiului, grindinei, furt prin spargere, daunelor de transport, precum și contra daunelor cauzate prin spargerea sticlei de oglindă; mai departe: asigurări de viață după cele mai variate modalități, asigurări contra accidentelor corporale, deasemenea asigurări contra accidentelor de călătorie, precum și asigurări contra daunelor de răspundere civilă.
Reprezentanțe în toate orașele și comunele.
Centrala: Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 38 (Edificiul Băncii Agrare)

BÖSZÖRMÉNYI și ERDÉLYI
coafor de dame și maniere
Spălă, ondulsează și văpșește părul. Faço și alte lucrări în păr. Tunde după moda nouă: Etan și Bubi.
Cluj, Piața Unirii 38 (în curte). (No. 71 perm.)

Ca mărci cele mai bune de bere sunt recunoscute:
bere albă mult apreciată „URSUS“
berea neagră specială „HERCULES“
a fabricii de bere „CZELL“ din Cluj
Se găsește pretutindeni!

En gros! En detail!
Mare depozit cu mărfuri dela fabricele din Țară și străinătate
Au sosit noutăți de vară:
Velour, Postavuri, Frakk-Crepp, Flanele, Palmeston, Melton, Chevlot, Double, Pături de lână, Covoare, Furnituri de croitorie la
SUCCESORII SCHERER CAROL ȘI FIUL
GROMAN & HERBERT
SUCURSALA CLUJ A FABRICII DE POSTAV DIN SIBIU
Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 13

Atențiune agricultori!
Se aproprie timpul treeratului!
Păstrați timpul, banii și displăcerile, procurându-vă o garnitură de treerat de prima calitate, cereți ofertă gratuită asupra
Batozelor de treerat MAV. și Motoarelor de benzină DEUTZ
cari sunt neîntrecute în durabilitate și capabilitate. Aceste se găseou cu prețuri foarte reduse și pe lângă condițiuni foarte avantajoase de plată în depozitele
Departamentul Mașinilor al Reuniunii agricole s. a. SIBIU, Strada Sării No. 22.
Sucursale: Sighișoara, Mediaș, Tg-Mureș. Cont-curent: Institutul de Credit Fonciar, Sibiu.

MAȘINI DE TREERAT
cu motor de benzină sau motorină, livrează în condițiuni de plată foarte avantajoase
Fabricile de mașini AND. RIEGER S. A. SIBIU
La cerere trimitem gratuit oferte și prospecte.